

Posudek vedoucí diplomové práce Mgr. Jasmíny Blaževič

Název diplomové práce : Chuligán jako objekt filmové studie

Autor : Jiří Volek

Autor diplomové práce nás v úvodu seznamuje se svým záměrem : „Ve své písemné diplomové práci se na pozadí reflexe vývoje absolventského filmu věnuji tématu radikálních fotbalových fanoušků“

Už od druhého ročníku se Jirka Volek opravdu důsledně věnuje tématu fotbalového chuligánství. Jak sám říká, na začátku to byl zájem spíš povrchní. Potřeboval ve druhém ročníku natočit dokumentární film, a vybral si „ mediálně vděčné téma“.

Nicméně, skutečnost před a i za kamerou ho natolik zaujala, že se rozhodl i svůj největší školní filmový projekt věnovat tomuto tématu. Vznikl nejen další dokument na stejné téma pro Českou televizi v cyklu „ Kmeny“, ale i absolventský film též podpořený projektem Akcelerator v rámci veřejnoprávní televize.

Student ve své diplomové práci popisuje vnitřní a vnější proces vzniku absolventského filmu. A tato část je taky nejzajímavější a nejpřínosnější. Nejenže popisuje těžkosti, které měl při přípravě filmu, ale bez obalu popisuje jak se z pozorovatele dané subkultury stal jejím aktivním účastníkem. „Zatímco probíhalo půlroční natáčení školního dokumentu, rodilo se ve mně téma nové. Pomalu jsem opouštěl zájem o agresivitu u vybrané skupiny a začal jsem reflektovat skryté násilí ukryté u mne samotného, které toto prostředí zvláštním způsobem otevíralo.“

Kdyby diplomová práce byla jen o tom, pojednána třeba i esejistickou formou, tak jsme se mohli dočíst upřímné zpovědi, která by nám odhalila nejen tmavá zákoutí lidské psyché, ale i neuvěřitelnou a dojemnou propojenost filmaře s vybranou látkou. Je až obdivuhodné jak dlouho Jirka zůstal u svého tématu, jak zdolal všechny možné a nemyslitelné překážky, a neustále pátral po hlubším smyslu potřeby násilí v lidské bytosti. A dostalo se mu hned několik osobních objevu.

Zaprvé: že žádný hlubší význam násilí fotbalových chuligánů nemá. Zadruhé, že i filmy, které otevřeně kritizují násilné projevy na stadiónech, se bezděčně stávají kultovními filmy pro samotné agresivní fanoušky. A jako poslední a nejbolestivější, že po všech těch dlouholetých přípravách a opravdu uchopení tématu zevnitř se absolventský hraný film nepovedl podle představy autora. Kdyby se Jiří Volek držel jen toho motivu, tak mohla vzniknout psaná verze slavného filmu: „Ztracení v La Mancha“ o nepovedeném natáčení filmu Don Quijote. A my bychom si namísto žádoucího výsledku užívali naturalisticky a ironicky popsané setkání s realitou.

Nicméně Jirka Volek propadl pocitu, že diplomová práce musí mít vědecký jazyk a metodologii, a tak začal psát vědeckou studii. Jeho kapitoly o různých druzích fotbalových chuligánů jsou asi přínosem pro dalšího potenciálního filmaře, který by se daným tématem chtěl zabývat, ale nechtěl by strávit několik let infiltrací mezi nejtvrďší křídlo fanoušků. Ale s filmem a studiem filmu nemají moc společného. Navíc sílu intimní zповědí opravdu narušují tzv. vědecké kategorizace, které ale ani v oblasti vědy nic nového neobjevují.

Subkulturu fotbalových fanoušků Jirka Volek poctivě prostudoval. Není pochyb, že tomuto sociálnímu jevu Volek rozumí víc než kterýkoliv filmař. Je mi jen líto, že tak dlouholetá snaha nepřinesla lepší výsledek ani na plátně ani na papíře.

Jestli tato diplomová práce nemá velký význam jako vědecká práce, rozhodně spolu s filmy měla obrovský vliv na osobnostní a umělecký vývoj samotného autora. Jak sám píše v úvodu: „Do jisté míry se textová diplomová práce stává i potřebnou psychoterapií, díky které mohu završit motiv zvolený ve druhém ročníku studia.“

Pro upřímnost a vytrvalost doporučuji komisi tuto práci k úspěšné obhajobě a navrhuji známku C.

Mgr. Jasmína Blaževič

V Praze, 27. září 2016